

FOTO: MIDSUMMER

Vad innebär det att delta i EU:s ramprogram för forskning och utveckling?

I denna serie skildras erfarenheter från olika organisationer. Vad gav deltagandet? Vilket arbete krävdes? Vad lärde man sig i projekten?

Tunnfilmssolceller anpassade till EUs krav

När det nystartade företaget Midsummer bestämde sig för att söka EU-pengar ansågs chansen att lyckas vara obefintlig för ett så litet och nystartat företag. Men Midsummer gav inte upp. I dag har företaget både ett EU-projekt och kontakt med riskkapitalister.

MIDSUMMERS FYRA GRUNDARE tyckte att de hade en bra idé. Därtill hade de en prototyp som visade att principen höll för att tillverka kadmiumfria tunnfilmssolceller till en betydligt lägre kostnad än dagens solceller. De sökte därför utvecklingsbidrag för den EU-ansökan de bestämde sig för att skriva. Men flera instanser var skeptiska till att ett så litet och nystartat företag skulle kunna få några pengar. Till slut fick de svaret att om de ändrade sin ansökan på ett antal punkter skulle de kunna få bidrag. Men då var ansökan redan inlämnad och godkänd av kommissionen.

– Vår applikation passade väl för EU-kommissionens kriterier, i stort sett verkade kriterierna vara skraddarsydda för oss, berättar Eric Jaremalm, en av grundarna av Midsummer.

Inför ansökningen gick företaget noga igenom de olika bedömningsgrunder som kommissionen hade ställt upp och anpassade Midsummers idé så att den skulle kunna passa in i EUs strategi.

– I varje ”call” finns en massa kriterier som ska vara uppfyllda. Vi utgick från vad kommissionen ansåg vara viktigt och hur vi med vårt projekt skulle kunna bidra med lösningar på de problem som fanns uppställda. Man kan säga att vår ansökan i första hand svarade på deras frågor och att vi i andra hand förde fram vår idé, säger han.

Midsummer studerade riktlinjer utarbetade av finska forskningsrådet för att ansökan skulle bli så korrekt som möjligt och fick viss hjälp med tekniska detaljer av ett av de företag som numera

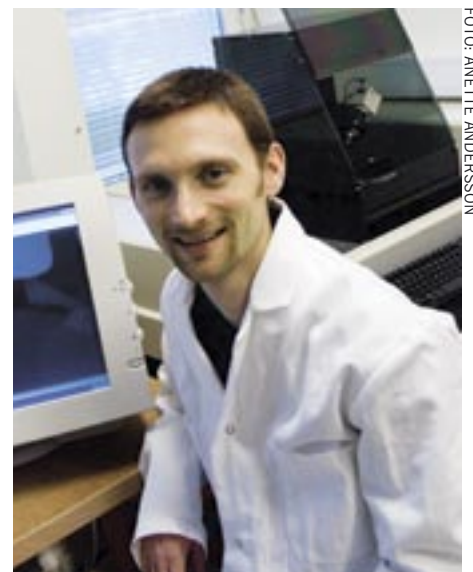

FOTO: ANETTE ANDERSSON

– Vi har med EU-bidragets hjälp kunnat investera i mycket mer utrustning och därmed har vår forskning och utveckling kunnat gå snabbare, säger Eric Jaremalm, på Midsummer.

ingår i projektet. Men Midsummer skrev mer eller mindre ihop ansökan utan hjälp från utomstående under två månader. Ansökan skickades in i december 2004.

– Det som kommissionen gav oss höga poäng för i vår ansökan var bland annat att de tyckte att vår ansökan var

Företaget Midsummer är koordinatör för ett EU-finansierat projekt som ska utveckla kadmiutfria tunnfilmssolceller.

”Det är viktigt att kunna styra sin ansökan mot vad EU vill ha så att man anpassa projektet till EUs uppställda kriterier”

► transparent och strukturerad och att det var enkelt att se hur vi skulle använda pengarna, säger Eric Jaremalm.

PROJEKT LEDDE TILL RISKKAPITAL
Beskedet från EU-kommissionen dröjde och under tiden började Midsummer leta andra finansiärer. Först i april 2005 fick de ett första positivt besked från EU, vilket gjorde att de kunde börja förhandla med riskkapitalister. Men fortfarande hade de inte tillräckligt med pengar för att kunna dra igång arbetet.

– Vi kunde inte dra på oss kostnader för projektet innan det hade påbörjats och vi kunde inte heller låna pengar innan projektet slutgiltigt hade beviljats och pengarna var utbetalade, säger han.

Under tiden huserade Midsummer kostnadsfritt i ett garage och kunde med egna besparingar ändå utföra ett antal processtester. De fyra grundarna arbetade även vid sidan av för att få in pengar.

När beslutet väl kom var det lättare att få in kapital för motfinansiering.

– Med ett EU-projekt i ryggen är det betydligt enklare att få in pengar. Man får trovärdigheten på köpet eftersom en godkänd EU-ansökan innebär en slags

kvalitetsstämpel, säger Eric Jaremalm.

Med hjälp av riskkapital och Forska & Väx bidrag från VINNOVA kunde Midsummer fullfölja projektplanen.

– Man ska ha tålamod i kontakterna med EU och vara beredd på att det kan ta tid och att besked ofta kommer senare än vad man hoppas på, säger han.

NYTTIG ANSÖKNINGSPROCESS

EU ställer bland annat krav på att ett företag som söker pengar ska redovisa de tre senaste årens balans- och resultaträkningar. Men företag som Midsummer, som är nystartade, får i stället lämna in en affärsplan.

– För oss var det ett utmärkt tillfälle att fundera igenom vår affärsplan i detalj. Vi hade ändå varit tvungna att skriva ihop en verksamhets- och affärsplan. Alla förhandstips vi fick från olika instanser visade att vi inte skulle få några pengar från EU. Men vi tyckte ändå att det var värt att lägga ner allt jobb på en EU-ansökan. Och det arbetet har vi nytta av även framöver, säger Eric Jaremalm.

Men vad hade hänt om Midsummer inte hade fått EU-bidrag?

– Då hade vi jobbat vidare, men i betydligt långsammare takt, säger han. ■

Fakta: Tunnfilmssolceller

Projektet High Speed Cigs beviljades över 1,1 miljoner Euro från EUs sjätte ramprogram inom området Sustainable development. Målet med projektet, som pågår under åren 2006-2008, är att ta fram en produktionsanläggning för tillverkning av tunnfilmssolceller med en ny kostnadseffektiv tillverkningsprocess. Till slutet av år 2008 ska projektet visa att det går att tillverka solceller till en kostnad av 40 cent/watt, jämfört med dagens 2 euro/watt. Midsummers tillverkningsmetod är både billigare och snabbare än dagens metoder. Det handlar om en helautomatisk process där solcellens olika lager "sputtras" på glas. Midsummer är koordinatör och driver projektet. I konsortiet som deltar i projektet ingår tyska FHR som tillverkar hårdvara till produktionsanläggningen. Finska VTT utför analyser och utvärderingar av själva solcellerna. Gibraltarregistrerade konsultföretaget Geekay är experter på den typ av process, så kallad sputtring, som används för att tillverka solcellerna.

Kontakt

Europaprogrammen på VINNOVA arbetar med information och rådgivning om alla delar av ramprogrammet till svenska forskare och företag. Vårt arbete ska bidra till att öka kunskapen om ramprogrammet, och därigenom stärka det svenska deltagandet. Vi har bland annat

nyhetsförmedling, kurser, seminarier och föreläsningar, rådgivning av olika slag samt informationsmaterial. Våra kontaktpersoner inom ramprogrammets alla områden svarar gärna på dina frågor.

Du hittar oss på

www.europaprogrammen.se

europaprogrammen

VINNOVA